

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torških, četrških in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— „ „ 4.50 za pol leta . . . 6.— „ „ 9.— za vse leto . . . 12.— „ „ 18.—
Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč. izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se računajo po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javno zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulice Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema *upravnništvo* ulice Molino piccolo št. 3. II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprto reklama cije se proste poštnine.

„Edinosti je moč“.

Slovensko ljudstvo in slovenski pismeni jezik.

(Zvršetak.)

Najstareji spomenik — naravnost povedano — novoslovenskemu jeziku v razlikovanje od staroslovenskega ali cerkvenega jezika so takozvani „Monumenta Frisingensia“; isti so zajedno najstareje slovanske starožitnosti sploh, kajti nobeno drugo slovansko pleme ne more pokazati kaj starejega. „Monumenta“ izvirajo, če že ne iz devetega, gotovo pa iz desetega stoletja po Kristovem rojstvu.

V teku stoletij se je razvil jezik, kakoršnega nahajamo v „Monumentalis Frisinguensis“, oni jezik, kojega so pisali Trubar, Dalmatin in drugi in kojega so položili v popolni prevod sv. pisma iz leta 1584. V istem letu je izišla tudi prva slovenska slovnica po Adamu Bohoriču.

To so podlage za organski razvoj in poplnevanje sedanjega pismenega jezika slovenskega. Kakor za nemščino, tako je tudi za slovenščino reformacija eminentne slovstvene važnosti, kajti ista je bila neposredni povod prevajanju sv. pisma na slovenski jezik. Pomočjo vsem razumljivega narodnega jezika, oziroma pomočjo knjig, sestavljenih v tem jeziku, hoteli so pridobiti ljudi za novi nauk ter jim vcepiti istega. Ali pa se je moglo zgoditi tako, ako bi bile knjige pisane v nerazumljivem, za silo skovanem umetnem jeziku?

Modro računaje in na korist svoji lastni stvari obrnili so se reformatorji do narodnega jezika, dobro vedoči, da le to more koristiti novemu nauku ali novi veri! Zaželjene posledice tudi res niso izostale! Skoro dve tretjini Slovencev prestopili so k novi veri in to v malo letih. To pa bi se gotovo ne bilo zgodilo, ako bi bili reformatorji oznanjevali svoj nauk v kojem tujem in nerazumljivem jeziku in ako bi bili v istem jeziku pisali svoje verske knjige! Spomnimo se le, kako žilavo so se Slovenci držali sporočil poganstva, dá, deloma so jih morali kristijaniti pomočjo meča, in to

le zato, ker se večinoma nemški oznanjevalci verne niso hoteli potruditi, da bi zveličavno vero oznanjevali ljudstvu v njega lastnem jeziku.

Iz povedanega mora izprevideti sleherni pametno sodeči človek — ako noče, da ga imenujemo zabitega in borniranega —, da je jezik Trubarjev in drugih slovenskih reformatorjev vsakako moral biti jezik slovenskega ljudstva, da torej niti ni bil izvzet iz živega narodnega jezika, ampak da je narodni jezik sam postal pismeni jezik.

No, dosedanji pismeni jezik je v svoji ukupnosti — jezik Trubarjev, vsled česar je trditev, da je slovenski jezik le tvor umetnosti, ne le omajena, ampak naravnost bedasta in neumna! Toda, s tem ne bodi rečeno, da je slovenščina tri stoletja sem ostala popolnoma nespremenjena, takorekoč odrevenela, ne, ista se je razvijala naravno, kakor vsaka druga organska tvorba, toda se ni spremenila. Duh, oblika, iz kratka: skoro vse je ostalo isto. Razlika med sedanjim pismenim jezikom in med Trubarjevim je malenkostna, dá, celó veliko manjša, nego med sedanjo pismeno nemščino in med jezikom Lutrovim.

Jasno je tudi, da so se mnoge ptuje besede, ki so že služile našim literatom iz 16. stoletja, nadomestile z domačimi boljimi izrazi, in da se je pazilo, da ne pridejo nove tujke v jezikovni zaklad. Slovenski jezik odklanja tujke, ne tako nemščina! V nemščini niti ne morejo izhajati brez tujk, prešle so iste že preveč v mezeg in kri naroda. Od tod prihaja jeza Teutward Wede-a na vspešnem izrivanju ptujih besed iz slovenščine.

Toda ne gledé na vse gori rečeno, imamo najjasnejši dokaz za to, da je slovenski jezik lastnina vsega naroda — v družbi sv. Mohorja. Imenujte nam koji drugi narod, ki bi se mogel ponašati toli velikanskim slovstvenim društvom! Dá, celó Nemci, ki so vendar velik narod, morajo zaostati v tem pogledu za malim narodom slovenskim!

Družba ima okroglo 75.000 členov, povprečno spada torej že na vsakih 17 Slovencev po je-

zivali so ga drugi, previjal se je sem in tje. Torej nemška birokratična družba. Nemili pozdrav na pragu vzbudil je v naju neko struno opozicije, ter odločila sva, da bodeva govorila le hrvatski. Na prvi mah premeril naju je „Bezirksvorstand“ glupim okom ter vzdignel svoj nos, kakor da je najina prisotnost okužila zrak. Razgovor birokratov se je ustavil za hip, ko pa sva brez obzira snela svoje telečake in si izbrala vsak svoje mesto, ko sva začela piti najbolje vino in jesti pečena piščeta, so stiskali birokrati svoje glave ukup, lukaje izpod klobuka na naju in šepetaje; a ko sva vpletala v svoj hrvatski govor izraze kakor „konstitucija“, „Garibaldi“, „Napoleon“, zarudel je „Bezirksvorstand“ kakor rak, začel dihati kakor parostroj, plačal svojo čašo piva in odišel jezno, za njim pa vsa čreda. Tako sva zapodila brežiško boljarstvo; moj Albert je izpil na slavo te zmage čašo ljutomerskega vina, jaz pa sem se veselil od srca, da se je vtopil v tej Leti še zadnji spomin izgubljenega vzora.

Nočem vam biti nadležen opisajé naše daljnje potovanje. Nečloveški izmučena prišla sva na dom Albertovih sorodnikov v Kranj. Kakor da bi se preselil v drug svet — v raj. Pred menoj je bila vsa krasota kranjskega gorovja, vsi oni strmi vrhovi, obraščeni s temno jelovino, vsi hladni klanci,

den člen; vsaki člen dobiva od družbe po 6 knjig, vsega skupaj izdala je torej „družba sv. Mohora“ n. pr. letos 450.000, skoro pol milijona knjig, tako, da spada na vsakega tretjega Slovenca po jedna knjiga.

Ali ni to impozantna, spoštovanja zahtevajoča literarna družba?!

Sedaj pa vprašamo: Ali bi pristopal slovenski kmet k tej družbi in plačeval letno članarino, ako bi bile knjige pisane v jeziku, kojega nasprotniki označujejo za „novoslovenskega“? To je najboljši dokaz, kako neveljavna je trditev naših narodnih nasprotnikov, da je namreč naš pismeni jezik le umetna pletenina, nerazumljiva ljudstvu!

DOPISI.

Iz spodnje okolice. (Izv. dop.) Bilo je v nedeljo dne 2. avgusta popoldne. Odpravil sem se na izlet proti Bazovici, kjer so imeli onega dne, kakor sem poizvedel, takozvani vsakoletni shod in ples. Dasi so se spenjali od vseh vetrov in zbirali oblaki na nebu, vendar me to ni plašilo. Vzel sem svoj dežnik in hajdi peš v Bazovico!

Prišedši v vas, našel sem tam že veliko množico raznega ljudstva, posebno mnogo njih iz spodnje okolice. Le-ti pa, mislim, niso prišli radi plesa (kakor tudi jaz ne), ampak radi dobre kapljice, katere je dobiti po Bazoviških gostilnah. Oziraje se, kakor tujec, na levo in desno, zapazil sem na neki hiši velik nov napis, — čital sem: „Trattoria alla città di Trieste“ in zopet niže: „Gasthaus zur Stadt Triest“ — in zopet sem se oziral, ali ne zapazim morda kje ob strani kak slovenski napis. Zastonj! Mesto tega sem opazil na vogalu hiše zopet nov velik napis: „Stalagio“. Obstal sem, mislè sam pri sebi: Za Boga svetega, od kedaj pa to?! — Kar me je nekdo potrkal po ramenu; bil je prijatelj, ki me je obgovoril: He, bratko, ne čudi se! To je na novo odprta „Locanda“, odprl jo je neki Ita-

peneči se potoci, svitlozelene goljave, na vrhovih brd bele cerkvice — a zraven tega na holmcu staro — starodavno mestece. Tu se še vidijo pod mahom ostanki starega mestnega zidu, tam se vpenja pod oblake na sivi pečini propadli stolp, kjer so nekdanj mučili čarovnice, tu stari grad davnih kranjskih vojvod, tam starodavna gotična cerkev, polna kamenitih vitezov in zmajev. In ko padajo na večer žareči zarki na gorske vrhove, ko šlišiš na daleč, kako se glasé srebroglasni zvonovi! Nikoli ne pozabim jednega prizora — večernice. Že se je mračilo; pod temnimi oboki gotične cerkve drhtéle so sveče, orglje so bobnéle čudno kakor grom, po cerkvi so klečale kmetice. Izpod bele peče se jim je rudečilo polno, plemenito lice, pri žaru sveč so se jim lesketale črne velike oči, a iz grla se je razlegala stara slovenska pesem. Take skladnosi, takega nežno-priprostega, a vzvišenega soglasja nisem slišal nikjer v svojem življenju. V kotu skrit, gledal sem ta narod, poslušal to petje, in bil sem globoko ganjen. Ko sem potem poskušal brati Schiller-ja, bilo mi je vse drugače. Premišljeval sem in premišljeval, ter se nazadnje vprašal: Je-li Schiller za to gorenjsko podnebje? Nisem znal odgovora na to vprašanje, a kmalu sem našel odgovor.

(Pride še.)

PODLISTEK.

5

Karanfil s pesnikovega groba.

Hrvatski Spisal Avg. Lenoa; poslovenil Cvetko.

Najin ponos je bil le enkrat hudo razžaljen v štajerskem mestu Brežicah. Ponosno sva stopila v brežiško krčmo, šla skozi priprosto sobo ter krenola v drugo gospodsko, pred naju pa se je postavila močna Slovenka, natararica, ter pripomnila zelo razžaljivo: „To je soba za gospódo“. Ni torej čudo, da nama vdari kri v mlada lica, kajti midva, pesniška racmana, sva mislila, da sva nekoliko več negoli drugi smrtni ljudje, a glej! naju ima Mica za „profanum vulgus“. Potem sva izvedela, da so naju imeli nekje za Garibaldinca, drugod za potujoča delavska pomočnika; kako sva jih varala v svoj romantični obleki. Med tem sem stisnil zobe, sunil Mico nežno v rebra in odgovoril lakonično: „Tudi mi smo gospodje“, ter sva dospela tako v zavetišče brežiškega boljarstva (aristokracije). Za jedno mizo je sedelo pet ljudij, srkajočih mestno pivo. Najznamenitejša oseba med njimi je bila trebušasta, plešasta, in velikih motnih očij. Na debelem nosu so sedela očala, brada je bila stisnjena v ovrtnik, a na zatilniku je čepela avstrijska uradniška kapa. „Gospod okrajni predstojnik“, na-

lijan, doma tam daleč od Komna! Kolikor sem poizvedel, piše se za Cucagna (Kukanja). Nekdo mu je že namignil, zakaj ni priredil tudi slovenskega napisa, ali odgovoril mu je: da tega ni treba. Dobro, rekel sem prijatelju: Torej tudi nas Slovencev ne treba v njegovo „Locando“! Idiva naprej! In začela sva stopati počasi dalje med šumečo množico, pogovarjaje se o tem in onem. Pustivši za seboj ono prazno „Locando“, dospela sva na veliko dvorišče gosp. Urbančiča v gostilni „Pri lipi“, kjer so imeli domači fantje ples. Jako zadovoljno sem namignil prijatelja na narodno nošo domačih deklet in onih fantov, koji so bili reditelji plesa. Jako iznenaden sem bil tudi, ko sem videl nad seboj okrog in krog vibrati večinoma naše slovenske trobojnice. Toda le za trenotek in srce se mi je jelo krčiti od jeze, ko sem videl in slišal, kakó so nekatere skupine mladeničev na plesišču v enomer prepevale oziroma rujovele skoro same umazane poulične italijanske pesmi. Pojdiva! Namignil sem prijatelju. Odstranila sva se in vstopila v gostilno, v jako lepe in na novo urejene prostore g. J. Urbančiča, kjer so nam postregli s kozarcem prav dobrega terana. Tu še-le sem izvedel, da so bili om kričachi na plesišču večinoma iz spodnje okolice, iz Trebič in drugih vasij; razume se, da so bili vsi — puro sangue nekdanjih kratkih blač.

Oddahivši se nekoliko in spraznivši kozarec vina, zapazil sem v dvorani med šumečimi in glasno pogovarjajočimi se gosti večje število mladeničev, katere sem po večini poznal, da so od sv. Ivana. Nekateri med njimi so bili tudi pevci nekdanjega slovenskega pevskega društva „Zora“. No, mislil sem si, tu bodem vsaj slišal našo pesem. Ali — glej čuda! — ko bi trenil, zagrmeli so mi na uho čudni glasovi malo mi znane, a mislim, da prepovedane italijanske pesmi od „Lege nazional“. Za to se je vrstila druga, tretja itd. Naposled začel sem misliti že ves zmešan: ali sem še v Bazovici ali ne? To ti je bilo kvakanje, da se Bogu usmili! O vislavni italijanski glasbeniki, kje ste, da ne slišite kako naš, po vas pokvarjeni rod kvari in žali vašo slavno muzikalno umetnost! Jaz sam sem velk prijatelj muzikalni umetnosti, ali take glasbe, takega petja, kakor sem slišal v nedeljo v Bazovici iz ust naših okoličanskih odpadnikov, varuj me, boginja muze! Ko je neki narodnjak vprašal jednega izmed one vpijoče družbe, zakaj da pojejo italijanski in ne slovenski, odgovoril mu je ta, da so oni, namreč njegova družba, plačani od „Lege“ nalašč v ta namen, da hodijo na razne shode po okolici prepèvat, oziroma kvakat Slovence sramotilne pesmi. (Sram jih bilo, ki vsprejemajo Judeževne groše! Ured.)

Dosti mi je bilo, kajti nisem mogel več prenašati onih pokvarjenih zborov. Plačal sem, se poslovil od prijatelja ter brzo odšel proti adrijskemu morju, misle, da mi med potjo v večerni tihoti izginejo iz glave oni hripavi glasovi. Ali kaj še, med potjo do sv. Ivana spremljale so me spredej in zadej razne družbe okoličanskih ženskih in moških, vračajoče se proti domu, od katerih nisi slišal drugega nego neko pokvarjeno italijansko pesem. Siten, sitneji nego so jesenske muhe, dospel sem na svoje stanovanje, ne želè si več takega izleta. In ko me je že prijemal zaspanec, vzdihnil sem na pol glasno: Oj ti pokvarjeni svet!

Vam, izdajice našega jezika in odpadniki od naše lepe pesmi, kličem: Sramota! In ko vas bodo kedaj naši nasprotniki (morda celó vaši lastni otroci) obsipali z grdo psovko „ščavi“, prav bodo imeli, ker vi ste v resnici — njih orodje in njih ščavi!!! S—č.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 12. avgusta 1896.

Iz Zagreba. Glede na vrvenje v razdvojeni stranki prava zabeležiti nam je znamenit čin: mnogoletni prvak stranke, gosp. Fran Folnegović, je položil svoj mandat in se posebnim pismom do svojih volilcev poslovil od javnega političkega delovanja. Gosp. Folnegović, izstopivši iz kluba stranke prava, sicer že dlje časa ni posezal aktivno v političko življenje, vendar pa je ta korak vzbudil kolikor toliko pozornosti tudi v nehrvatskem svetu. Saj so se vse dunajske novine bavile

s tem dogodkom. S Folnegovićem je odstopil mož, ki je celih 20 let igral važno ulogo na Hrvatskem in si je stekel obilo zaslug za svojo stranko. V poslednje čase je bil prišel nekako v navskrižje z lastnimi somišljeniki, sosebno pa se mu je štel v zlo neprevidno sestavljeni govor v občinskem zastopu povodom znanih dijaških demonstracij o bivanju cesarja v Zagrebu. Takrat se je bil Folnegović postavil preveč na madjarsko stališče.

Iz Srbije. Minole nedelje se je vršil v Belemgradu velik sestanek radikalne stranke. Govorilo se je, da pride na sestanek do 40.000 oseb. No, ta številka je bila gotovo pretirana, vendar pa stoji dejstvo, da je bil shod obilno obiskan in da velika večina naroda je še vedno na strani radikalcev. Po številu se torej ni skrčila radikalna stranka, pač pa se je v nekem drugem pogledu premenila v neugodnem zmislu: tistega ognja ni več v njej, s kojim je v prejšnjih časih vnela mase. Nedostaje jej prejšnje okretnosti in agilnosti. In tudi dinastija jej je nasprotna še vedno. Najbolji dokaz je to, da kralj ni hotel vsprejeti v avdijenciji nje izvrševalnega odbora. Pozneje je kralj sicer vsprejel trojico prvakov radikalne stranke, toda vsprejel jih je le kot zasebnike, in še te je obsipal britkimi očitaji. Slednjič je pa vendar obljubil, da ne bode nikdo trpel škode vsled tega, ker se je morda udeležil shoda na dvoru neprijetnih radikalcev. Vodja radikalne stranke je obžaloval, da so okolo kralja ljudje, ki mu skrivajo resnično stanje stvari in pravo mišljenje prebivalstva. — Bodisi kakor hoče, ali tudi ti dogodki kažejo, da so razmere v Srbiji nezdruške, ker sta si v navskrižju krona in najjača stranka v deželi, vsled česar tudi ni nobenega pravega kontakta med narodom in dinastijo.

Ruski car na Nemškem. „Lokal-Anzeiger“ javlja, da dojde carska dvojica ruska dne 7. septembra v Görlitz, od koder se odpelje naravnost na lice mesta, kjer bode veliko pregledovanje vojakov. Car in carica odpotujeta še istega večera. Görlitz je v Sileziji. Vsakako je čudno in ne pričaja o posebno intimnih odnosjih med Berlinom in Peterburgom, da se bode sestanek vršil v oddaljenem pokrajinskem mestecu in ne v Berlinu. Sluteča, da si bode svet tudi res v neugodnem zmislu tolmačil dejstvo, da se bode sestanek vršil v pokrajini, zatrjuje „Vossische Zeitung“, da ni nikakega razloga za tako neugodno izvajanje. Bismarckovo glasilo „Hamburger Nachrichten“ pa menijo drugače, namreč, da bode vendar-le velika razlika med tedaj, ko je Viljem II. v letu 1888 šel v Peterburg, in med sedaj, ko odhaja v posete na Nemško car Nikolaj II. Res je velika razlika. Le sanjav odmev iz definitivno minolih časov, vidijo se nam danes spomini na ono, „kakor zvonik visoko prijateljstvo med Nemčijo in Rusijo“. Minoli so časi, ko je ruski ugled ščitil nemške hrbte, ko je bil ruski upliv le v oporo nemškemu uplivu. Rusija je morala tedaj drago plačevati račune tistega „kakor zvonik visokega prijateljstva“, ker jo je to prijateljstvo vezalo na rokah in nogah. Z Aleksandrom III. so prišli drugi časi, žnjimi spoznavanje in za spoznavanjem smer narodne politike. „Kakor zvonik visoko prijateljstvo“ z Nemčijo in pa v svojem bitstvu res narodna politika v Rusiji, sta pa dva nezdružljiva pojma. Posledica iz tega navskrižja pa ni mogla biti druga, nego da se je rapidno hladilo tisto veliko prijateljstvo, dokler se ni ohladilo popolnoma. Rusija se je osvobodila iz usodnega nemškega upliva; in v isti hip, ko se je zgodilo to, ko se je jela rušiti ruska podlaga svobodi Nemčije v nje gibanju nasproti ostalemu svetu, v isti hip jel je rapidno rasti ugled in ruski vpliv, čemur je bila seveda posledica ta, da je jel bledeti nimbus Nemčije. Kdo je na koristi na tem, tega ne treba praviti; kakor tudi ne treba zatrjati, da Rusija nima ni najmanjšega povoda, da bi si zopet želela prejšnjega „kakor zvonik visokega“ prijateljstva z Nemčijo. Ob takih okolnostih radi verjamemo Bismarckovemu glasilu, ko meni, da je velika razlika med nekdanj in sedaj. Nima pa prav, ako meni, da so na tem krivi sedanji državniki nemški, in da bi bilo to danes vse drugače, ako bi bil še na krmilu on — Bismarck. Tega ni mogel prepričati nikdo in je moralo priti do ohlajenja, kakor hitro so ruski carji stopili v tesneje dotiko z narodom in je ruska politika, ne le na znotraj,

ampak tudi na zunaj zadobila bolj naroden značaj. Nekdanj je Bismarck vskliknil v nemškem parlamentu: „Wir laufen Niemandem nach!“ — a sedaj je pokazal Nikolaj II, da ga ni niti njega najmanjša volja, da bi letal za komursibodi v — Berlin! Dasi se menda ne motimo, da bi ga takdorsibodi vsprejel v Berlinu z razprtimi rokami. Bismarck je tudi vskliknil nekdanj: „Wir fürchten Niemanden, ausser Gott!“ — danes kažejo vsa znamenja, posebno tisti zaljubljeni pogledi nemških očij proti Peterburgu, da se Nemčija vendar nekoliko boji nekoga, s kojim se je bila ob vročih dneh srečala v letu 1870. Res velika in za Nemce britka je razlika med nekdanj in sedaj.

Italija v Afriki. Po dolgem prestanku uvrstiti nam je to rubriko z nova, kajti poslednji čas dogajajo se jako pomenljive stvari gledé na razmerje med Italijo in Abesinijo. Vse kaže na to, da v jeseni prične zopet krvavi ples v Abesiniji, kajti mir se brzkone ne sklène. List „Roma“ sam potrjuje, da je malo nadeje do tega, da bi se sklenil mir. Menelik dobiva velike pošiljatve orožja in streljiva preko Džibutija ter zavlačuje pogajanja, samo da zadobi časa. Italijanska vlada je — tako pravi „Roma“ — sklenila, kolikor možno požuriti se s pošiljanjem vojakov v Masavo. General Baldissera se vrne tja brzkone početkom septembra. General Heusch da bode zapovednik v Eritreji, Baldissera pa načelnik generalnemu štabu.

Vojna uprava italijanska je baje v velikih skrbeh, ker so domačini (črnici), ki so bili zvesti zavezniki Italijanov, vsled porazov Baratierjevih izgubili vse zaupanje v moč Italije ter ne kažejo več one slepe udanosti in pokorščine, kakor nekdanj. Tako se je par dni po odhodu generala Baldissera v Evropo uprl šesti bataljon črncev (Aškarcev). Upor so sicer Italijani zadušili jako naglo, kajti preko 30 črncev so obsodili na smrt, vse ostalo moštvo bataljona pa je dobilo vsak mož po 75 udarcev s korobačem! S tem pa še nikakor ni zajamčeno, da se baš ob času nevarnosti upor ne obnovi v večji meri!

Revolucija na Kreti. Česar se je bilo bati, do tega je došlo: uporno gibanje na Kreti razvilo se je v organizovano revolucijo na vsej črti. V Kaneji razpustil se je revolucionarni odbor, a namesto njega zasnovala se je revolucionarna vlada. Predsednikom iste izvoljen je izkušeni krečanski vodja Volondakis Kosteros. Brzkone proglasi nova vlada v kratkem združenje Krete z Grško.

Sedaj, ko je prepozno, zganil se je tudi sultan. Vsled dogodkov v Anopolisu izdal je strogi ukaz, naperjen v to, da bi se nekoliko omejilo gibanje mohamedanskega prebivalstva. Odposlal je tudi posebno komisijo pod vodstvom Zihni paše na Kreto. Naloga Zihni paši je, da prouči splošni položaj in predloge deželnega zbora ter da predlaga potrebne prenosove. Spremljata ga član kasacijskega sodišča Ikiades Efendi in general divizije Ibrahim paša. Le-ta je imenovan na mesto Abdulla paše vojaškim poveljnikom Krete. Vsi naporji pa, koje stori turška vlada sedaj, da pomiri duhove na Kreti, ostanejo brzkone brezuspešni, kajti uporniki izvestno ne bodo zadovoljni s preprostimi koncesijami, ampak bodo zahtevali popolno nezavisnost in združenje Krete z Grško.

Različne vesti.

XI. redna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda vršila se je v Ljubljani dne 11. t. m. Na predvečer je bil prijateljski sestanek skupščinarjev na vrtu Ferlicve gostilne. Na tem sestanku sta sodelovala pevsko društvo „Ljubljana“ in ženski kvartet „Struna“. Bilo je čuti tudi nekoliko napitnic. Naslednjega dne je bila ob 10. uri sv. maša v frančiškanski cerkvi in zatem se je vršilo zborovanje v „Narodnem domu“. Skupščino je otvoril predsednik Zupan. Priporočal je skupščinarjem, naj ohranijo ljubezen do slovenske dece in blagonaklonjenost zedinjajoči naši družbi. Mestni župan Hribar je v izbranih besedah pozdravil skupščinarje, vsklikivši družbi: Bog pomozil! Hribarjevemu govoru je sledilo frenetično odobravanje. Iz obširnega poročila tajnika Žlogarja je razvidno, da je v letu 1895. štela družba družbenikov 11.200, podružnic pa 132. Najizdatnejši prispevki so prihajali od ženskih podružnic. Poročilo tajnikovo navdušuje občinstvo na trud in

požrtvovalnost v prosvetah družbe, v blagor, narodni napredek in boljše bodočnost naroda. Dočim „Schulverein“ in „Lega Nazionale“ nastopata agresivno in odtujata slovenske otroke slovenski domovini in Avstriji, bori se naša družba le za one pravice v naši šoli, katere nam dajeta naravni in državni zakon, za narodno enakopravnost v naši šoli, za krščansko in narodno vzgojo v onih pokrajinah, kjer Slovenec bije boj za svoje ime, svoj značaj in obstanek. Naj bi živela i nadalje slovenska zavest in požrtvovalnost, kateri močan steber je in ostani družba sv. Cirila in Metoda!

Iz poročila blagajnika Koblarja je razvidno, da je imela družba v letu 1895. 21.951 gl. 44 nč. dohodkov, troškov pa 32.903 gl. 17 nč. Primanjkljaj znaša torej 10.951 gl. 73 nč. Poročevalec je konečno izrazil željo, da bi mogel redoljubom skoro odpisati narodni davek in da bi ta bremena prevzeli oni, katerih je dolžnost. Dotlej pa nam bodi geslo: Ne udajmo se!

Predsednikom je bil zopet izvoljen g. Tomo Zupan; v odbor pa: Anton Koblar, Luka Svetec in Ivan Hribar; v nadzorništvo so bili voljeni: Oroslav Dolenc, Martin Malenšek, Fran Povše, Fran Ravnikar, in Ivan Vrhovnik; v razsodništvo: Andrej Kalan, dr. Fran Munda, dr. Fran Štor, dr. Jernej Zupanec in Dragotin Žagar.

Ob 1/2. uri je predsednik zaključil zborovanje. Skupščina je odposlala deputacijo k deželnemu predsedniku baronu Heimju, da izrazi udanost skupščinarjev do presvetlega cesarja.

Za sezansko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda je nabrala gospa Franja Gulič iz Sežane na novi maši čast. g. Jakoba Benedičiča v Tacnji pod Šmarno Goro 54 kron. — V nabiralniku gospe Dolenceve se je nabralo 2 kroni 70 stot. Na zdar!

Osebnost. Novoimenovani apostolski nuncij msgr. Taliani došel je dne 11. t. m. na Dunaj.

Radi dogodka v Lošnju. Znano je, da je Starčevićev klub v Zagrebu brzojavno obvestil ministra-predsednika o groznem dogodku v Malem Lošnju. V „Hrvatskem Pravu“ čitamo govor, ki ga je tem povodom izustil predsednik kluba, dr. Frank. Glasil se je:

Gospoda! Poznan vam je grozen čin v Malem Lošnju, ki se je zgodil te dni in kojemu je bilo žrtva plemenito mlado hrvatsko življenje — mladenič Ostermann. (Slava mu!) Peval je hrvatsko pesem; zato so ga prijeli občinski stražarji, zvezali in umorili. Potem so ga vlekli še kacic 50 korakov do občinskega urada. (Vzkliki; zgražanje) To se je dogodilo v deželi, ki se ponaša se svojo civilizacijo, v dobi humanizma XIX. stoletja. Ta zverski zločin je grešil proti božjemu in prvemu ljudskemu zakonu: Ne ubijaj! Grešil je proti pridobitvam človeške prosvete in grešil proti našemu narodnemu čutstvom. Zakon božji in ljudski, kultura in razžaljeno narodno čutstvo zahtevajo popolnega zadoščenja. V sličnih slučajih obračajo se ljudje, zahtevajoči leka, iz samega sočutstva, do mogočnikov velikih držav, kakor smo to večkrat videli povodom izgrediv turškega fanatizma. Tudi predsedništvo našega kluba menilo je, da mora takoj iskati zadoščenja. V ta namen sporazumilo se je s predsedništvom delavskega kluba, a rezultat videli ste v brzojavi, ki ga je poslalo na ministrapredsednika Cislajtanije grofa Badenija, ki se je tedaj mudil v Ljubljani. Mi smo odposlali to brzojavko v imenu naših 400 členov — smatrajoči namreč, da so tudi člani delavskega kluba hrvatskega solidarni z nami ob takih vprašanjih (burno odobravanje). O činu samem mi ni reči ničesar. Isti je tako grozen, da govori sam po sebi. Pridodati hočem samo, da se umorjeni zove Ostermann, da mu je torej ime, o kojem bi rekel baron Rukovina v Folnegovičevem manifestu, da je to človek, ki ni vezan po krvi s hrvatskim narodom in z njegovo zgodovino. Ubila pa sta ga človeka, ki se zoveta Radoslavič in Skopinčić, imeni torej, o katerih bi zopet rekel, da sti nedvomno spojeni po krvi s hrvatskim narodom in njegovo zgodovino. No, to nas ne more motiti, da ne bi najostreje obsodili ta poslednja in da ne bi zajedno v svojih sreih hranili trajnega sočutja in čutstva hvalečnosti plemenitemu mladeniču, Hrvatju Oster-

mannu. (Burno odobravanje.) Uverjen, da ugodim le vaši želji, pozivljam vas, da izvolite, vzdignivši se raz sedeže in vskliknivši trikratni „Slava Ostermannu!“, pokazati svoje veliko spoštovanje in globoko sočutje do umrlega nesrečnega Hrvata Ostermanna. (Vsi so odzvali temu pozivu, ter vskliknili trikrat: Slava Ostermannu!) Ko se je prečitala in odobrila grofu Badeniju odposlana brzojavka, nartal je dr. Frank težavno položeno, v kojem se nahajajo Hrvatje v Istri. Spominjal se je zaslug hrvatskih poslancev v državnem in deželnem zboru za probujenje hrvatskega življa v Istri, njihovega prizadevanja za zboljšanje materialnega stanja tamošnjega hrvatskega naroda in njihovega neumornega truda za njegov kulturni napredek. Povdarjal je, kako nimajo zadostnih sredstev, da bi mogli zadoščevati tej krasni nalogi, kako se je v ta namen zasnovala družba sv. Cirila in Metoda, kako ta družba sijajno vrši svojo domovinsko dolžnost in kako jo je treba radi tega podpirati od vseh strani Hrvatske. To moramo storiti tudi mi, in zato je predlagal, da Starčevićev klub v Zagrebu, ki ni mogel položiti venca na rakev umorenega mladeniča, v današnji seji določi neko svoto za svrhe družbe sv. Cirila in Metoda. (Burno odobravanje.)

Delavec Jakovljevič podpira predlog predsednikov. Vzgledevali se moramo na Ostermannu, to je, vsikdar moramo biti pripravljeni vse žrtvovati narodu hrvatskemu, ter moramo povsodi kazati to svoje mišljenje in je vsikdar odkrito izjavljati, ter povsodi gojiti svojo hrvatsko pesem. Tudi jaz sem jeden najsiromašnejih hrvatskih delavcev, a rad dam vse za plemenite svrhe družbe sv. Cirila in Metoda. Izročam vam tu svoj prstan, ker družega nimam.

Iz tržaške okolice nam pišejo: Ker sem čital v „Edinosti“, da bode v nedeljo v Sv. Križu procesija, namenil sem se tja. Vreme je sicer nekaj nagajalo, kakor je letos navada, vendar sem si mislil: nič ne lè, in hajd na pot! Vkljub nestanovitnemu vremenu izišla je procesija ter se vršila v lepem redu. Okna bila so lepo okinčana. Vsa vas bila je v praznični obleki. Podobo Matere Božje nosila so dekleta v beli obleki, baje v taki, v kakoršni se je prikazala Prečista Devica Bernardki v Lurdu. Pred njimi je šlo nad sto deklet v ravno taki obleki pevaje lepe pesmi v čast Matere Božje. Krasen je bil res ta prizor, vendar jaz, star sitnež, mislil sem sam pri sebi: Kje sem? Ali nimajo v Križu narodnih noš? Nisem se mogel vzdržati, da ne bi vprašal zraven stoječega: Kaj ne nosijo tukaj ženske narodnih oblek o cerkvenih svečanostih? Da, da, mi je odgovoril dotičnik. Ali niste še nikoli bili v Križu o Sv. Petru in Pavlu? Pridite, pridite enkrat, bode videli, koliko jih je oblečenih po domače. — Zakaj pa daces ne? sem vprašal nadalje. Zato, mi je odgovoril, ker danes morajo biti oblečene kakor Mati Božja. Molčite, molčite, sem mu rekel: Mati Božja se gotovo ni prikazala Bernardki v gizdavi obleki, v modernem jopiču se širokimi rokavi. Tu vidim, da so napravljene za ples, ne pa za cerkveno pobožnost. Bil sem marsikje, kjer so bile procesije v čast Lurdske Matere Božje, pa povsod so bila dekleta v narodni noši. Reki mi to, šel sem za procesijo ter si mislil: Ravno narodna obleka nas budi k pobožnosti, ker nas spominja na stanovitno molitev. Moderna obleka nas spominja na nestanovitnost človeške, a narodna nas spominja na stanovitnost, kajti ostala je vkljub vsem viharjem do današnjih dni. Tako stanovitni bodimo mi: Bogu, narodu in cesarju!

Roma r.

Žal, da je res mnogo takih! 12letni Domek Zabor, rodod iz Sežane, stanujoči v ulici Molino a vento št. 34, navzel si je tolikanj avite colture tržaške, da niti ne čuti več kraške krvi, ki mu se pretaka po žilah. Po vzvišenem vzgledu tržaške mularije jel je te dni kričati, idoč mimo šole sv. Cirila in Metoda, kjer so otroci slovenski popevali: „Digo ščavi, finila una bona volta!“ Tega kraško-tržaškega paglavca prijeli so stražarji, ga odveli na komisarijat pri sv. Jakobu, kjer je bil zaslišan na zapisnik. Zatem so izročili dečaka njegovi materi, da ga kaznuje primerno. Ta junak je užil vsaj nekoliko strahu, ko je bil v družbi stražarjev in pred policijskim uradnikom,

toda koliko je takih paglavcev, sosebno v okraju št. Jakobskem, ki mečejo celo kamenje na slovensko deco, ne da bi jim kdo skrivil las za to. Večina starišev takih otrok pa nimajo toliko vesti, da bi take razposajance položili na klop, ali jih vsaj stresli za ušesa.

Obče delavsko, izobraževalno, prava-varstveno in podporno društvo v Trstu vabi na društveni shod, ki bode dne 16. t. m. v Škednju, v gostilni Katerine udove Sancin-Nemec št. 31 se sledečim dnevim redom: 1. Čitanje zapisnika; 2. Poročilo blagajnika; 3. Razgovor o stanju delavskega ljudstva; 4. Vsprejemanje članov; 5. Volitev odbora in 6. Posamezni predlogi.

Pozor! Nek gospod je povodom XI. vel. skupščine družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani pozabil svoj „brevir“. Brevir hrani gospod Ivan Bonač, knjigovez v Ljubljani.

Imbriani — vojskovodja? Milanska „La Sera“ priobčila je te dni vest, koje jej pa nikdo ne sme šteti v greh z ozirom na sedanjo dōbo „kislih kumar“. „Sera“ pravi namreč, da v Rimu po tajno nabirajo prostovoljce, ki naj bi šli v pomoč upornim Krečanom. Četi teh prostovoljcev stavlil naj bi se na čelo nihče drugi nego slavni — Imbriani. „General Imbriani“, kako marcijalno zveni to! Že zvok tega imena mora prestrašiti krute Turke. „Sera“ pripominja še, da tudi leta 1868. je prihitela četa Garibaldincev Krečanom v pomoč. Jeden teh junakov pa da se je izrazil po svoji vrnitvi: „Z navdušenjem za Krečane v srcu sem šel tja, a vračam se navdušen za Turke.“ (!) No, saj gospoda italianissimi so še vedno navdušeni za Turke. V ostalem gosp. Imbriani in družba mislijo več na Trst in na Trident, nego pa na Kreto. Bržkone pa jim primanjkuje drobiža, da bi napravili kojo ekspedicijo ali semkaj, ali tjakaj.

Trgatev na Ogerskem in v Italiji. Z Reke poročajo: Minolega tedna bili so strašni viharji po raznih krajih Ogerske, ki običajno pridelujejo mnogo vina. Viharji so uničili vinograde, sosebno v bogatem kraju med Szegzardom in Keckemetom. Vsled tega sme se komaj računati, da pridelava Ogerska letos okolu 2-2 milijonov hlt. vina, torej niti toliko, kolikor v lanski, slabi letini, nikakor pa 3—4 1/2 hl., kakor je kazalo s početka. Nasprotno pa v Italiji obeta letos trta bogato trgatav. Ako torej ne poklesti nesreča iz črnih oblakov poslednji trenotek vseh nad, bode vina v obilici. Italijansko vino poplavi torej vse naše pokrajine, kajti mnogo ga bode in, seveda, jako po ceni. Domače vino pa naj hranimo v kleti, ali pa naj ga pijemo sami! Čemu pa imamo klavzulo o vinu v pogodbi z Italijo?!

Kolera v Egiptu. Poročila od minolega petka in sobote kažejo, da število žrtv kolere zopet narašča. V omenjenih dveh dneh obolelo je po vsem Egiptu 395 oseb, 336 jih je pa umrlo. Od teh osolele so v Kairu 3 osebe na novo, 3 pa so umrle, v Aleksandriji jih je 8 na novo obolelo 7 umrlo, v Keneju 79 na novo obolelo, in 79 umrlo, v pokrajini Girgè pa 78 na novo obolelo in 53 umrlo. — Minolo nedeljo in ponedeljek obolelo je po vsem Egiptu 268 oseb na novo, 322 jih je pa umrlo

Po obešenju zopet oživel. Iz Tunisa poročajo o naslednjem dogodku: V mestu Bardu obesili so domačina Mohameda Ben-Certija, ki je bil obsojen na smrt, ker je bil umoril štiri osebe. Ko je minol po zakonu določeni čas, naj bi se truplo obešenega pokopalo. Toda videti je bilo, da je v Mohamedu še življenja in obešeni je res kmalu oživel popolnoma in prosil vode. Sedaj je v bolnišnici in je povsem izven nevarnosti. Kronika pa ne govori o bodoči usodi Mohamed Ben-Certija, kajti isti je z jedne strani „prestal“ svojo smrtno kazen, z druge strani pa je pravo za pravo ni prestal, ker je še živ!

Okraden tat. Prodajalcu žganja Alojziju Di Angelu ukradel je predčerašnjem nekdo listnico, v koji je bilo 25 gl. in 10 italijanskih lir. Predsinočnjem pa je prijavil težak Josip Depol policijskemu komisarijatu v ulici Tigor, da mu je „lahkoživna“ Marija Zetto, stanujoča v ulici Punta del Forno, ukradla listnico, v koji je bilo 15 gl. in 10 ital. lir. Izvršili so takoj hišno preiskavo na stanovanju Marije in našli so dva komada raztrgane listnice. Ker je Depol izjavil, da je to bila njegova listnica, zaprli so Marijo Zetto. Policijski uradnik pa si je kose listnice ogledal neko-

liko natanjšeje in našel je komadič papirja, na katerem je bilo napisano ime Di Angelo. To je vzbudilo v njemu sum, da je utegnila listnica biti zares Angelova. Odredil je še jedno hišno preiskavo na stanovanju Marije Zetto in to pot našli so druge kose raztrgane listnice, spise, me-nice in druge papirje, o kojih ni bilo dvomiti, da so bili last Di Angela. Pozvali so ga na policijo in res je takoj spoznal vse te stvari kakor svojo last. Depola so zaprli še isto noč. S početka je tajil, pozneje pa je priznal, da je ukradel Di An-gelu listnico, kojo pa mu je zopet ukradla Marija Zetto.

Druga drzna tatvina. Včeraj od 12. do 2. ure pop. vtihotapili so se nepoznani drzni tatovi s pomočjo vetrihov v skladišče vina trgovca Ivana Vojnovića, ulica Sanità št. 1. Tatovi so silom od-prlji pisalno mizo in ukradli svoto 150 gl., ki je bila shranjena tam. Policija zasleduje tatove.

Sodnijsko. Predvčeršnjem bil je 16letni hlevar Santo Mlekus, službujoči pri izvoščku Bo-nazzi v ulici Broletto, obsojen zaradi hudodelstva tatvine na šest mesecev težke ječe. Mlekus je v družbi z 12letnim Friderikom Maurinom, kojega je Bonazza posinil, ukradel mlekarku Nikoli Cedo-linu, stanujočemu pri Bonazzi, kakih 125 gl. v denarju in par zlatih uhanov. O razpravi sta de-čaka dolžila drug drugemu, češ, jaz sem samo stra-žil, oni drugi je pa kradel. Le to sta pa priznala soglasno, da sta si plen razdelila, to je, da sta dobila vsak po 49 gl. Mlekus je vsprejel svojih šest mesecev smehljaje se! — 21letni kotlar Ha-drijan Colautti iz Trsta, pristojen v Tržič, je ne-kega dne minolega maja meseca zvalil 3 in pol letno deklico Livijo B. na svoje stanovanje, ulica del Lloyd št. 18 in tam jo je oskrnil. Predvče-rašnjem obsodilo ga je tukajšnje sodišče v nejavni razpravi na osem mesecev težke ječe. — 32letni dimnikar Fran Rudež iz Štorij dobil je v nejavni razpravi radi javnega nasilstva dva meseca ječe. Rudež je namreč zahteval od župana v Štorjah Ivana Zafrada 100 gl. in se grozil, da, ako tega ne stori, bode on, Rudež, nekaj razbojnal o se-danji Zafradovi ženi. — 20letna Emilija Sancin dobila je zaradi težkega telesnega poškodovanja šest mesecev težke ječe. Dekle je napadlo 28. ju-nija pod večer pri sv. Mariji Magd. gornji svoje-ga bivšega, nezvestega ljubega, Miho Fragiaco-ma, koji jo je ostavil, ne brigajoči se več niti za lastne-ga svojega otroka. Zapuščena Sancin hotela se je zatorej maščevati na nezvestem ljubimcu. Hotela mu je velik nož poriniti v prsi, toda Fragiaco-mo je ubranil sunek z roko in tako je vdobil rano le na desni roki.

Kužne bolezni v tržaški občini. V tednu od 1. do 8. t. m. bilo je prijavljenih v tržaški ob-čini: 12 slučajev ošpic, 5 sl. škrlatice, 17 sl. dá-vice in 5 sl. legárjeve mrzlice. Umrla je 1 oseba za ošpice, 2 za škrlatice, 7 za dávice in 1 za le-gárjevo mrzlico.

Koledar. Danes (13.): Hipolit in Kasijan, mučenca. — Jutri (14.): † Evzebij, spozn.; Ana-stazija, dev. — Mlaj. — Solnce izide ob 5. uri 02 min., zatoni ob 7. uri 07 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 17 5 stop., ob 2 pop. 23 stop. C.

Je zmeta kratka — dolg je kës.

iz nesrečneževoga dnevnika slovenskemu ljudstvu v pouk priobèil

F. R. Prlek.

(Dalje.)

IX.

Včerajšnja pridiga ne gre mi iz glave. Rad bi še bral, kar je o treh svetih evang. zapisano v nam priporočenej knjigi — Filotea. Danes je deževno vreme; ne pojdemo torej na dvorišče slamo plest. Kaj, ko bi prosil paznika za napo-minano knjigo, morda se nahaja v tukajšnji knjiznici. Lahko bi si tudi prepisal ista poglavja, da si jih zapomnim bolje. — — — — —

Hvala Bogu! knjiga je vže tu; papir in svinčnik tudi imam, sedaj pa na delo!

XI. Postava. O pokorščini. Le ljubezen sama privaja do popolnosti; pokorščina, čistost in uboštvo so pa trije pravi pripomočki, da jo dosežemo. Pokorščina daruje naše srce, čistost naše truplo in uboštvo naše premoženje ljubezni in službi Božji. To so tri mladike duhovnega križa, vendar vcepilne so vse tri na četrto, katera je sveta po-nižnost. Tu o teh čednostih ne govorim za take, kateri z obljubami kakega reda slovesno se zavežejo, ker to-le re-dovnike same zaštevajo; tudi ne govorim za take, kateri z obljubami svojevoljno tem čednostim se darujejo. Obljuba sicer pridobiva vsem čednostim obilnejše milosti in zasluge, pa vendar ni potreba, da se jim z obljubami zavežemo, da

smo jim le sicer udani. Očitno zaobljubljene postavijo sicer te čednosti človeka na pot popolnosti; vendar zadosti je tudi že, da je le priprosto spolnujemo, in dovedejo nas do popolnosti, kakaj med potom popolnosti in med popolnostjo samo je velik razloček. Vsi škofje, duhovniki in redovniki so na potu popolnosti, zategavolji, pa še niso popolni kar moremo žalibog videti le prevečkrat. Zatorej si prizadevava moja Filotea! da te tri čednosti vsak po svojem stanu v dejanji skazujeva. Čeravno naju ne postavijo na pot popol-nosti, vendar popeljejo naju do popolnosti same. Vrh tega smo pa tako že vsi dolžni spoľnjevati te tri čednosti, čeravno ne vsi enako.

Dvojna je pokorščina, prva je potrebna, druga je prostovoljna. Po potrebni pokorščini si dolžna, da si pokorna svojim duhovskim predpostavljnim, škofu, fajmostru in njih namestnikom. Ravno tako bodi pokorna tudi deželjskim pred-pstavljnim, svojemu vladarju in gosposkam, katere je On čez deželo postavil. Pokorna naj boš zadnjič še svojemu očetu in svoji materi, svojemu gospodarju in svoji go-spodinji. To pokrščino imenujemo potrebno, ker nikdo ne sme se odreči dolžnosti, da uboga tem predpostavljnim, zakaj Bog sam njim je dal po njih stanu oblast, da nam zapovedujejo in ukazujejo. Ubogaj torej njim ukazom, ker je to potrebno in tvoja dolžnost; ubogaj tudi njih svetovanji, da postaneš popolen, in če ljubezen ter modrost drugače ne ukazujeta, tedaj ubogaj tudi njih željam in nagnenjem. Ubogaj je, če tebi ukažejo jesti ali počivati; v takih rečeh ubogati ni še nobena čednost, pa vendar bi bil to precejšen pregrešek, ako ne bi ubogala. Ubogaj pri rečeh ki nimajo nobene važnosti; postavi, ako ti ukažejo, da naj oblečeš to ali ono obleko, da naj po tem ali onem potu hodiš, da naj pojše ali molčiš. Taka pokorščina je že velike hvale vredna; pa ubogaj še v težkih neprijetnih in težavnih rečeh, in tvoja pokorščina je popolnoma. Ubogaj pohlevno, brez vsega izgovarjanja, veselo in brez mrmranja. Ubogaj iz lju-bezni do tistega, kateri je za nas postal pokoren do smrti na križu, in kateri je po besedah sv. Bernarda, rajši hotel zgubiti življenje kakor pokorščino.

Da se navadiš, svojim predpostavljnim lahko biti pokorna, podajaj se rada v voljo tistih, ki so tebi enaki; vđaj se njih mislim v takih rečeh, ki niso hudobne, to pa stori brez vsega prepira in brez svojeglavnosti. Spolnuj tudi rada, kar tvoji podložni želé, da to le pamet pripušča, pa ne ravnaj kruto in trdo z njimi, dekler so dobri.

Močno se moti, kdor meni, da bi bil ko mnih ali nuna lahko pokoren, ako se brani, tistim pokorščino ska-zovati, katere je Bog njemu za prednike postalil.

(Pride še.)

Najnovejše vesti.

Atene 12. Neprestano prihajajo semkaj mno-žice begunov s Krete. Službeno časopisje izraža bojazen, da utegnejo stroški za begune nepovoljno vplivati na grške finance.

Novi York 12. Doslej je umrlo tu 226 in v Čikagu 76 oseb za solničarico. Bolnišnice so pre-napolnjene.

Pariz 11. „Agence Havas“ javlja iz Aten: Združenje Krete z Grško ni bilo še proglašeno, toda sestavil se je že revolucionarni krečanski zbor, ki to stori v kratkem.

Pariz 12. Iz Aten poročajo: Turška vlada je z a v r gla zahteva Krečanov ter se hoče rav-nati le po določbah pogodbe v Aleppi in pa do-voliti splošno amnistijo Grški kralj se je včeraj dolgo posvetoval z ministerskim predsednikom, vojnim ministrom in ministrom za zunanje stvari. Temu posvetovanju pripisujejo v Atenah veliko važnost. — V okraju Herakleion vlada popolna anarhija. Turki so vpepelili zopet štiri vasi. Več oseb je zgorelo.

Trgovska ozvejavke in vesti.

Praga. Pšenice. Pšenice za jesen 5.41—5.42 Pšenice za spomlad 1896 6.79 do 6.80 — Oves za jesen 5.15—5.18 1/2 za jesen 5.42—5.43 Koruza za avg.-sept. 3.58—3.60 maj juni 1897 nova f. 3.45—3.60.

Praga. Kava. Kava Santos za avgust 65.— za december 63.25, zopet bolje.

Hamburg. Santos za avgust 54.— za december 52.— za mare 1897. f. 52.— zopet bolje.

TRST. Valed vodnega dežja na Ogerskem in po toči proizvodne škode je moka danes malo stalnej.

Mariborski mlin (Via Ghoga) naznanja sledeče cene: N. 0 f. 12-20, N. 1 f. 11-75, N. 2 f. 11-30, N. 3 f. 10-80, N. 4 f. 10-20, N. 5 f. 9-75, N. 6 f. 8-65, N. 7 f. 7-35, N. 8 f. 6-—

Economio: N. 0 f. 12-60, N. 1 f. 12-20, N. 2 f. 11-65 N. 4 f. 11-40, N. 5 f. 11-30, N. 6 10-60, F f. 9-20.

Dunajska borza 12 avgusta 1896.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.60	101.60
„ „ v srebru	101.60	101.60
Avstrijska renta v zlatu	123.35	123.55
„ „ v krunah	101.20	101.20
Kreditne akcije	360.25	361.30
London 10 Let.	119.70	119.70
Napoleoni	9.50	9.50 1/2
20 mark	11.73	11.73
100 italj. lir	44.25	44-20

Soba

prostorna za jednega ali dva gospoda, prostim uhodom, s hrano ali brez hrane, odda se v najem na Veduta Romagna št. 2, III.

Podrobnosti se zvé pri upravnistvu „Edi-nosti“, Via Molin piccolo št. 3, II.

Zahvala.

Ob priliki izleta „Slovenskega pevkega društva“ v Trstu združenega s „Tržaškim brainim in podpornim društvom“ v Komen, pri veselici istega, nabrala je blag. gospa Tereza Metlikovič iz Trsta, za uboge, po toči poškodovane občinarje Krajnevasi 27 kron in 85 stotik, izmed teh daroval je gosp. Anton Klavora 1 krono. Ves ta nabrani znesek je ona izročila podpisane mu s priporo-čilom, da se ga predloži slav. c. kr. okrajnemu glavarstvu v Sežani, da ga isto razdeli med potrebne uboge. Za to blagodušno dejanje izreka podpisano presrečno zahvalo in sicer v prvi vrsti vsem p. n. darovateljem, v drugi vrsti pa blag. gospej nabirateljici.

Županstvo Komen, dne 10 avgusta 1896.
V imenu župana: *Prelec.*

Bratje Kolesarji!

„Kolesarsko društvo Go-rica“ in „Klub biciklistov Tržaškega Sokola“ priredite za svoje člane dne 16. t. m. 1896. ob 7. uri zjutraj

dirko

iz Mirnega na Jamlje v Devin.

Oglasi tistih, ki se hočejo udeležiti dirke, oddati se morajo v zaprtem pismu klubovim predsedništvom v Trstu, oziroma v Gorici, najdalje do 13. avgusta 1896. dopoldne. — Dirka se ne bo vršila, ako se oglasi manj nego 5 dirkačev. — Vstopnina za dirko znaša 5 kron, ki se morajo priložiti oglasu. — Določena so 3 darila (svetinje) in pohvalno pismo. V Devinu bo banket pri gospodu Plesu. Sploh pa, podrobni načrt dirke, banketa itd., je na razpolaganje gg. članom pri društvenih predsedništvih.

Zdravo!

„Kolesarsko društvo Gorica“ — „Klub biciklistov Tržaškega Sokola“.

ŽELEZNIŠKI VOZNI RED.

b) **Južna železnica** (Postaja južne železnice.)
Od dne 1. junija 1896.

ODHOD:

- 7.45 predp. brzovlak na Dunaj, zveza z Reko.
- 8.25 „ brzovlak v Nabrežino, Benetke, Rim.
- 9.— „ omnibus v Nabrežino, Videm, Benetke in Verono.
- 9.55 „ poštni vlak na Dunaj, zveza s Pešto in Zagrebom.
- 12.50 popol. omnibus v Kormin.
- 4.40 „ omnibus v Nabrežino, Videm, Rim.
- 6.20 „ poštni vlak na Dunaj, zveza z Reko.
- 8.05 „ brzovlak na Dunaj, zveza s Pešto, Reko — Gorico in Korminom.
- 8.45 „ mešani vlak v Nabrežino, Videm, Rim.
- 10.— „ mešani vlak do Mürszuschlaga.

DOHOD:

- 6.48 predp. mešani vlak iz Mürszuschlaga, Beljaka, itd.
- 7.30 „ mešani vlak iz Milana, Vidma, Nabrežine.
- 8.35 „ brzovlak iz Kormina.
- 9.25 „ brzovlak z Dunaja.
- 10.90 „ poštni vlak z Dunaja, zveza z Reko.
- 10.35 „ brzovlak iz Rima, Benetk.
- 11.19 „ omnibus iz Rima, Benetk, Nabrežine.
- 5.40 popol. poštni vlak z Dunaja.
- 7.36 „ omnibus iz Verone, Kormina, Nabrežine.
- 8.41 „ brzovlak iz Milana, Benetk, Vidma, Nabrežine; —
- 8.56 „ brzovlak z Dunaja zveza z Reko.

Zabavna vlaka ob nedeljah in praznikih.

ODHOD.

- 2.— popoldne v Kormin.
- 4-25 „ v Nabrežino.

DOHOD.

- 12-07 predpoldne iz Kormina.
- 10-50 popoldne iz Nabrežine.

Zdravljenje krvi
Čaj „Tisočerni cvet“ (Millefoli).
Čluti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slu-čajem, če poče v želodcu, kakor proti slabemu probavljanju in hemoroidam. Jeden omot za oz-dravljanje, stoji 10 nš, ter se dobiva v odlikovani lokarni
PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg.

Riunione Adriatica di Sicurtà
24—2 v Trstu.

Zavaruje proti požarom, prevozu po suhem, rekah in na morju, proti tobi, na življenje v vsih kombinacijah.

Glavnica in reserva društva dne 31. decembra 1892
Glavnica društva . . . . . gid. 4,000.000—

Premijna reserva zavarovanja na življenje 13,326 346-98

Premijna reserva zavarovanja proti ognju 1,632.248-22

Premijna reserva zavarovanja blaga pri prevažanju 49.465.07

Reserva za razpolaganje . . . . . 500.000—

Reserva zavarovanja proti pre-minjanju kurzov, bilanca (A) 333.822.42

Reserva zavarovanja proti pre-minjanju kurzov, bilanca (B) 243.331.83

Reserva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje . . . . . 500.000—

Obšna reserva dobičkov 1,187.164.86

Urad ravnateljstva:
Via Valdirivo, br. 3 (v lastnej hiši).